

Finansavdelningen
Maria Ålander Petrén

Styrelsen för Stockholm Vatten och Avfall AB

Budget 2025

FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen föreslås besluta

- att godkänna förslag till koncernens budget och verksamhetsplan 2025, inklusive bilagor, för Stockholm Vatten och Avfall AB
- att bolaget begär höjd checkkreditlimit från 32 000 mnkr till 37 000 mnkr med koppling till planerade investeringar.

Christian Rockberger
Verkställande direktör

Maria Ålander Petrén
Tf Avdelningschef Finans

Bilagor: Verksamhetsplan 2025 Stockholm Vatten och Avfall
Ekonomisk sammanställning Budget 2025
Aktiviteter till Miljöprogrammet
Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan 2025

ÄRENDET

I föreliggande ärende redovisas budget och verksamhetsplan för 2025 inklusive bilagor i enlighet med direktiven från Stockholms Stadshus AB. Verksamhetsplanen inklusive kommentarer är koncernledningens styrning och uppföljning av verksamheten där av kommunfullmäktige fattade ägardirektiv framgår. Verksamhetsplanen innefattar stadens övergripande mål, delmål, indikatorer och i vissa fall aktiviteter som bolaget ska uppnå. Budgeten ska beakta ägardirektiv från kommunfullmäktige och utgöra underlag till koncernen Stockholms Stadshus ABs budget.

Kommentarer med ekonomiska jämförelser och investeringar samt aktiviteter till ägardirektiv återfinns i bilagan Verksamhetsplan 2025 Stockholm Vatten och Avfall.

När budgeten är fastställd kommer avdelningsvisa verksamhetsplaner att upprättas. Där bryts de övergripande målen, indikatorerna och aktiviteterna ned anpassade till avdelningens ansvar. Därutöver fördelas de aktiviteterna i miljöprogrammet som träffar bolaget ut på avdelningarna. Under året har även bolaget på avdelningsnivå arbetat med att börja ta fram mål och aktiviteter kopplat till vår kärnverksamhet för att säkerställa att den drivs ändamålsenligt och effektivt. Detta arbete fortsätter under 2025 och kommer ingå i de avdelningsvisa verksamhetsplanerna.

SAMMANFATTNING

Årets resultat efter kapitalkostnader för koncernen uppgår till 68 miljoner kronor och investeringsnivån beräknas uppgå till 5 400 miljoner kronor.

Bolaget arbetar för att uppnå målet om nollresultat över tid. Detta styrs genom kostnadskontroll och taxeökningar. Inom VA-kollektivet, som har ett upparbetat underskott, planeras för att göra positiva resultat framåt. Avfallskollektivet har upparbetat ett överskott och därför planeras ett resultat nära noll under 2025.

Bolaget har fortsatt stort fokus på styrning och uppföljning, ansvar, roller och effektiva arbetssätt. Under 2025 implementeras en organisationsförändring vilket syftar till att ge de bästa förutsättningarna för att möta de stora utmaningar bolaget står inför. Bolagets samarbete med både stadens och externa aktörer fortsätter under 2025.

SLUT

**STOCKHOLMS
STADSHUS AB**
En del av Stockholms stad

Sid. 1 (26)
2024-11-26

Verksamhetsplan 2025

Stockholm Vatten och Avfall AB

Stockholms Stadshus AB	Org.nr 556415-1727			
Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	E-post
105 35 STOCKHOLM	Stadshuset, 3 tr.	08-508 290 00	08-509 290 80	info@stadshusab.se

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
Ekonomisk analys	3
1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden.....	11
2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning.....	11
3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.....	19

Sammanfattning

Stockholm Vatten och Avfall har ett viktigt samhällsuppdrag vilket innefattar ansvar för stadens avfallshantering, produktion och leverans av dricksvatten samt bortledning och rening av avloppsvatten. Inom ramen för bolagets viktiga uppdrag arbetar bolaget kontinuerligt med förbättringar, samtidigt som bolaget arbetar för att svara upp mot ställda krav och höjda ambitionsnivåer.

Bolaget befinner sig liksom många andra verksamheter i en kontext med ökade krav, ett nytt geopolitiskt läge och med sämre ekonomiska förutsättningar. Bolaget har ett stort fokus på styrningen av investeringsprojekten då dessa genom sin omfattning har stor påverkan på bolagets framtid och även stor betydelse för Stockholms stads totala upplåning.

Bolaget arbetar kontinuerligt med att utveckla och anpassa organisationen så att den svarar mot uppdraget och kraven. Hösten 2024 genomfördes en organisationsöversyn. Ett förslag på ny organisation har tagits fram, som ska ge bolaget de bästa förutsättningarna för att möta de stora utmaningar bolaget står inför i Stockholm Vatten och Avfalls viktiga samhällsuppdrag.

Dessa förändringar ska hanteras samtidigt som bolaget ska åstadkomma en fungerande verksamhet med hög säkerhet och redundans. Det ställer stora krav på styrning och kommer att medföra prioriteringsbehov för att över tid åstadkomma en hållbar verksamhet både utifrån ekonomi-, miljö-, medarbetar-, kund och leveransperspektivet.

Ekonomisk analys

Stockholm Vatten och Avfalls budget för 2025 redovisar ett resultat efter kapitalkostnader för koncernen om 68 miljoner kronor. Resultat efter finansnetto i budget är 55 miljoner kronor bättre än prognos 2 2024. Intäkterna ökar på grund av taxeökningar om i genomsnitt 12 procent inom både VA och Avfall som planeras för att täcka ökade kostnader. Kostnadsökningen förklaras till hälften av ökade kapitalkostnader och till hälften av ökade driftkostnader.

Bolaget arbetar för att uppnå målet om nollresultat över tid. Detta styrs genom kostnadskontroll och taxeökningar. Inom VA-kollektivet, som har ett upparbetat underskott, planeras för att göra positiva resultat framåt. Avfallskollektivet har upparbetat ett överskott och därför planeras ett resultat nära noll under 2025.

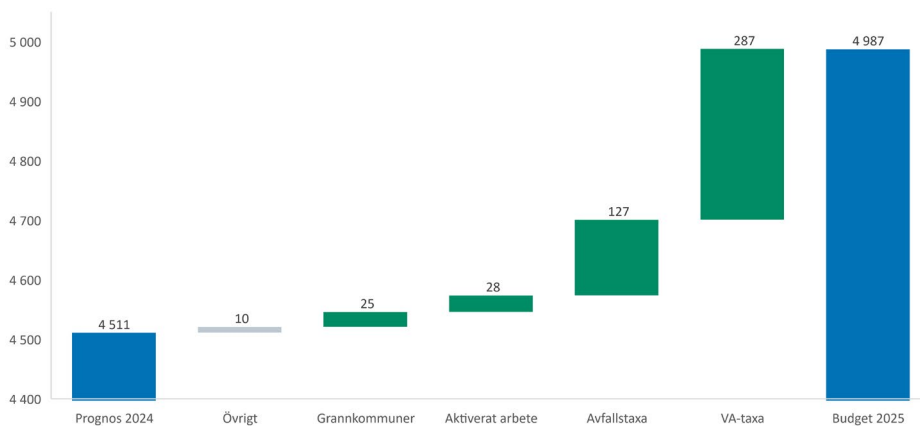
Miljoner kronor

	Budget 2025	Prognos 2024	Avvikelse
Taxebaserade intäkter	3 902	3 481	421
Övriga intäkter	913	886	27
Summa externa intäkter	4 815	4 367	449
Aktiverat arbete	172	144	28
Summa intäkter	4 987	4 511	476
Varor/Material/Kemikalier	-163	-137	-26
Entreprenadkostnader	-1 470	-1 412	-58
Fastighets- och lokalkostnader	-180	-149	-31
IT-kostnader	-99	-93	-6
Energikostnader	-227	-210	-18
Skadeståndskostnader	-30	-35	5
Konsultarvoden	-152	-158	6
Inhyrd personal	-45	-60	15
Personalkostnader	-840	-760	-80
Övriga externa kostnader	-259	-230	-28
Summa driftkostnader	-3 466	-3 244	-222
Resultatneutrala intäktsbokningar	18	63	-45
Resultatneutrala kostnadsbokningar	-18	-63	45
Driftresultat	1 522	1 267	255
Avskrivningar	-758	-653	-105
Finansnetto	-696	-601	-95
Summa kapitalkostnader	-1 454	-1 254	-199
Resultat efter kapitalkostnader	68	13	55

Intäkter

Intäkterna, rensade för resultatneutrala poster, uppgår i budget 2025 till 4 987 miljoner kronor jämfört med prognos 2024 om 4 511 miljoner kronor, en positiv förändring om 476 miljoner kronor. Taxeökningar med i genomsnitt 12 procent inom både VA och Avfall står för huvuddelen av intäktsökningen.

Intäkter, miljoner kronor

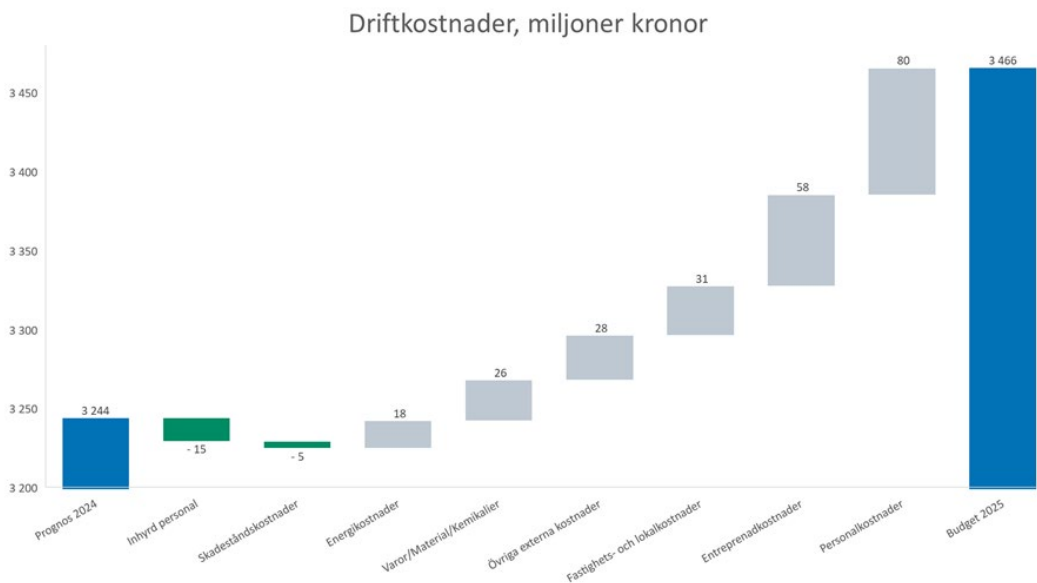
- Intäkter från grannkommuner ökar med 25 miljoner kronor, varav 4 miljoner kronor från vatten och 21 miljoner kronor från avlopp.

- Aktiverat arbete, vilket innebär att projektrelaterade kostnader skrivs av över tid, är 28 miljoner kronor högre än prognos 2024, med fler nedlagda timmar i projekt.
- Intäkter från avfallstaxan uppskattas bli 127 miljoner kronor högre än prognos 2024, vilket förklaras av beslutad taxeökning.
- Intäkter från VA-taxan uppskattas bli 287 miljoner kronor högre än prognos 2024, vilket förklaras av beslutad taxeökning.

Kostnader

Kostnaderna i budget 2025, rensade för resultatneutrala poster, uppgår till 3 466 miljoner kronor jämfört med prognos 2024 om 3 244 miljoner kronor, en kostnadsökning om 222 miljoner kronor.

Kostnadsökningen motsvarar 7 procent och drivs främst av ökade entreprenad- och personalkostnader.

- Inhyrd personal förväntas minska nästa år, vilket i huvudsak förklaras av att behovet av inhyrd personal som ersätter vakanser och tjänstlediga bedöms lägre. Under 2024 har ett stort antal vakanta tjänster tillsatts.
- Energikostnaderna ökar med 18 miljoner kronor. Högre antagna elpriser samt ökade volymer i och med att Resursutvinning Stockholm och bioblock 6 och 7 tas i bruk förklarar utvecklingen.
- Varor, material och kemikalier ökar med 26 miljoner kronor, vilket i huvudsak förklaras av Avfall där Resursutvinning Stockholm kräver en större volym påsar för insamling av matavfall. Även inom VA-verksamheten ökar kostnaderna på grund av fler regenereringar av kolfilter samt planerad renovering av sandfilter.
- Övriga externa kostnader ökar med 28 miljoner kronor, vilket delvis förklaras av tillkommande kostnader för service och underhåll för den nya anläggningen Resursutvinning Stockholm.
- Fastighets- och lokalkostnader ökar med 31 miljoner kronor, vilket främst beror på rivning och återställande av mark avseende ÅVC Sätra inom avfallsverksamheten. Även Resursutvinning Stockholm leder till högre lokalkostnader.
- Entreprenadkostnader är 51 miljoner kronor högre i budget 2025. Avfallsverksamhetens entreprenadkostnader förväntas öka med 71 miljoner kronor på grund av behandlingskostnader för utsorterat material från Resursutvinning Stockholm samt avtalsreglerad indexering av befintliga tjänste- och behandlingsentreprenader från Resursutvinning Stockholm samt ökade kostnader för manuell insamling. Inom VA ökar avgiften från Syvab med 20 miljoner kronor. Kostnadsökningarna kompenseras delvis av minskningar inom VA och ledningsnät där exempelvis saneringsarbeten inom ledningsnät förväntas driva mindre kostnader 2025.
- Personalkostnader är den kostnadspost som ökar mest under 2025 och de största ökningarna finns inom avdelningarna VA och ledningsnät där nya organisationer trätt ikraft under 2024 och

bemannats under året samt med driftagande av anläggningsdelar i Henriksdal, inhyrd personal förväntas minska då delar av dessa är vakanser som under perioder täckts med inhyrd personal. Även inom avfallsverksamheten ökar personalkostnaderna i och med att Resursutvinning Stockholm tagits i bruk och ger en helårseffekt under 2025.

Resultatneutrala poster

I budget 2025 ingår resultatneutrala poster om 18 miljoner kronor, vilket avser erhållet stöd från Energimyndigheten som ges som bidrag till Biokraft. I prognosen för 2024 uppgick resultatneutrala poster till 63 miljoner kronor, men inkluderade även andra poster än bidraget till Biokraft.

Kapitalkostnader

<i>Miljoner kronor</i>			
	Budget 2025	Prognos 2024	Avvikelse
Avskrivningar	-758	-653	-105
Finansnetto	-696	-601	-95
Summa kapitalkostnader	-1 454	-1 254	-199

Både avskrivningar och räntekostnader är högre i budget jämfört med prognos 2024. För avskrivningar är förklaringen en större aktiverad tillgångsmassa medan utvecklingen av finansnettot främst drivs av en större räntebärande skuld.

Avskrivningar

Avskrivningskostnaderna uppgår i budget till 758 miljoner kronor vilket är 105 miljoner kronor högre än prognos 2024.

Att avskrivningarna ökar beror på att bolaget har pågående projekt där cirka 5 miljarder kronor beräknas aktiveras fram till 2025-12-31.

Finansnetto

Finansnettot uppgår i budget till 696 miljoner kronor jämfört med 601 miljoner kronor i prognos 2024. Den negativa resultatpåverkan från finansnettot ökar således med 95 miljoner kronor jämfört med 2024.

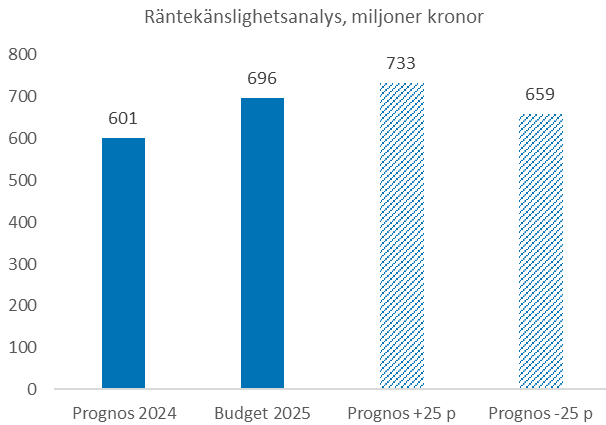
Bolagets finansnetto består huvudsakligen av kostnadsränta på koncernskulden gentemot Stockholms stad. All upplåning sker hos stadens internbank, som även estimerar framtida räntenivåer, som i sin tur har genomsnittlig räntebindningstid om cirka 2 år.

Under 2025 förväntas den räntebärande skulden öka med drygt 3 miljarder kronor, vilket leder till högre räntekostnader.

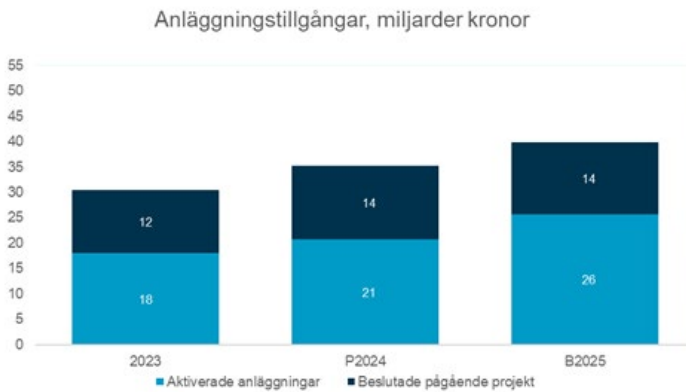
Räntekänslighetsanalys

Räntekänsligheten i tabellen nedan visar hur räntekostnaden ändras om räntan ökar respektive minskar med 0,25 procentenhet jämfört med vad som är budgeterat. En förändring av räntan med 0,25 procentenheter leder till motsvarande förändring av räntekostnaden om 37 miljoner kronor.

Balansräkning

Anläggningstillgångarna består av aktiverade anläggningstillgångar, anläggningar som börjat nyttjats och där avskrivning sker, samt pågående projekt, utgifter där anläggningen ännu inte är färdig och inte börjat skrivas av.

Vid slutet av 2025 budgeteras bolagets totala tillgångar till 40 miljarder kronor, en ökning med 5 miljarder kronor jämfört med prognos för 2024. Ökningen är hänförlig till bolagets investeringar under året.

Investeringar

För 2025 planeras investeringar om 5 400 miljoner kronor, vilket är 400 miljoner kronor lägre än i flerårsplanen. Knappt 2 200 miljoner kronor är hänförligt till Stockholms framtida avloppsrening, SFA. Investeringsbudgeten fördelar sig enligt följande:

Miljoner kronor

	Budget 2025	Prognos 2024	Avvikelse	Rev. flerårsplan 2024	Avvikelse
Avfallsverksamheten, totalt	107	377	-270	155	-48
Avfallsverksamheten	39	344	-305	82	-43
Avfall - exploateringsprojekt	68	32	35	73	-5
VA-verksamheten, totalt	5 895	5 133	762	5 321	574
Stockholms framtida avloppsrening, SFA	2 156	2 489	-333	2 260	-104
Avloppsrening	745	747	-2	772	-27
Stockholms framtida vattenförsörjning, SFV	470	497	-27	650	-180
Vattenproduktion	343	115	227	249	94
Ledningsnät, befintligt nät	1 011	707	305	595	416
Ledningsnät, exploatering	1 170	577	593	795	375
Övriga investeringar, totalt	33	25	8	34	-1
Summa	6 035	5 534	500	5 510	525
Generell justering	-635	-134	-500	289	-924
Summa inkl. riskjustering	5 400	5 400	0	5 800	-400

I arbetet med budget 2025 har en förändring av angreppssätt gjorts för att på ett bättre sätt spegla ovanstående. Tidigare har justeringar gjorts både på verksamhets- och bolagsnivå för att nå en slutlig budget. I budget 2025 utgör istället verksamhetens prognoser budgeten per verksamhetsområde utan justeringar, vilket kompletteras med en bolagsövergripande generell justering. Denna justering görs dels för att ta höjd för förskjutningar i tid, men även för att aktivt kunna styra vilka projekt som ska prioriteras. Möjliga risker som identifierats redan nu är främst kopplade till exploateringsprojekten där den inbromsning som inleddes 2023 bedöms hålla i sig och få effekt även på 2025 års budget. Även SFV-programmet och det arbete med att se över effektmål och åtgärder som initierats där kan komma att få ytterligare effekt på 2025 utöver de neddragningar som redan gjorts. Av projektens totala prognos 2025 är 73 procent i skrivande stund i genomförandefas, 12 procent i planerfas och 15 procent i initiera-/utredfas.

Vid utredning och planering av bolagets investeringsprojekt görs aktiva val utifrån flera perspektiv. Förutom de ekonomiska aspekterna väger faktorer såsom elförbrukning och verkningsgrad tungt vid val av maskinell utrustning, och materialval i olika projekt görs utifrån högt ställda miljökrav. Vid arbeten på ledningsnätet strävar bolaget efter att så stora delar som möjligt ska genomföras med schaktfria metoder, och fortsätter också att lägga kraft på att hitta sätt att öka återanvändningen av schaktmassor. Vidare arbetar bolaget aktivt med att i exploateringsprojektens tidiga skeden påverka utformningen av gator och grönytor med mera, så att befintliga ledningar kan ligga kvar i så stor utsträckning som möjligt, samt för att tillsammans med övriga parter inom verksamhetsområdet planera långsiktigt miljömässigt och ekonomiskt hållbara lösningar för dagvatten och skyfall.

Bolaget strävar också efter att uppföra solcellsanläggningar där det är möjligt, vid både nybyggnation och ombyggnation, för att öka graden av självförsörjning av el. Solceller uppförs exempelvis på lämpliga reservoarer och tryckstegringsstationer samt i anslutning till verken.

Avfallsverksamheten

Målet är att skapa effektiva lösningar för omhändertagandet av avfall samt att verka för ökad andel återbruk och återvinning i staden. För att uppnå Stockholms stads mål om insamling av tillgängligt matavfall för biologisk behandling har bolaget under 2022-2024 uppfört den nya anläggningen Resursutvinning Stockholm i Högdalen för utsortering av matavfall, plast och metall. Anläggningen driftsattes under hösten 2024. Processentreprenaden färdigställs under första kvartalet 2025 efter vintertest och prestandatester av processen. Utöver sorteringsanläggningen utgörs Avfallsverksamhetens investeringar under 2025 i huvudsak av utveckling av återvinningscentraler.

Stockholms Framtida Avloppsrening (SFA)

För att kunna rena det avloppsvatten som uppstår i och med skärpta krav på rening, klimatförändringar och en ökande befolkning utvecklas Henriksdals reningsverk till ett av världens mest moderna. Satsningen innebär också att vattnet i Mälaren blir ännu renare, att utsläppen i Östersjön minskar och att transporter av avloppsslam genom bostads-områden försvinner. Budget för SFA-projektet är fastställt till 19,5 miljarder kronor, i prisnivå mars 2023.

Sedan hösten 2021 pågår ombyggnation av biolinjerna 6-7, med planerad driftsättning under 2025. Därefter tar ombyggnationen av biolinje 4-5 vid.

Byggnadsarbeten och installationsarbeten för den nya slamanläggningen pågår, planerat att vara klart under år 2026.

Arbeten med renovering av röt-kammare pågår. De två första är färdiga och renovering av den tredje av sju kammare pågår under 2025. Därefter kommer resterande röt-kammare att renoveras varav den sista färdigställs 2031.

I Sickla pågår bygg- och installationsarbeten. Under 2025 är huvudfokus på byggarbeten i försedimentering och grovrening. Del av anläggningen kommer att driftsättas i början av 2027 för att möjliggöra inkoppling av delflöde som idag går till Syvab AB. Sicklaanläggningen som helhet planeras att driftsättas under år 2029.

Byggandet av tunneln som ska överleda avloppsvattnet från Bromma består av två delar och inleddes våren 2020 med de första sprängningarna.

Brommatunnelns bergarbeten kommer att vara klara innan årsskiftet 2024/2025, under 2025 kommer arbeten främst ske i form av betongarbeten med gjutning av golv och förstärkning av tunneln i känsliga partier.

Avloppsrening

Utöver SFA-projektet planeras och genomförs inom avloppsrening ytterligare åtgärder, såsom renovering och förbättring av den organiska mottagningen på Henriksdals reningsverk. Avloppsrening anlägger också en ny bräddutloppsledning ut från kajkanten vid Saltsjökvärn för att ersätta befintlig, ej funktionsduglig utloppsledning. Projektet ingår i budget 2025 med 30 miljoner kronor. Hösten 2023 fattades beslut i styrelsen om en utbyggnation av Sofielunds reningsverk för totalt cirka 140 miljoner kronor, en av de större investeringarna inom avloppsrening under senare år. Projektet har haft en snäv tidplan med merparten av byggnationen under 2024 och slutbesiktning ska ske under 2025. Bolaget får ersättning för hela investeringsutgiften efter byggnation. Mindre investeringar förekommer för Bromma reningsverk, med fokus på tillgänglighet, arbetsmiljö, brand och säkerhet.

Stockholms Framtida Vattenförsörjning (SFV)

Bolagets program för att säkra Stockholms framtida vattenförsörjning, SFV, ser nu över effektmålen. Detta arbete förväntas pågå under stora delar av 2025. Redan beslutade projekt löper dock vidare inom beslutade ramar och visst planerings- och utredningsarbete pågår även inom de enskilda projekten. Bland annat fortskrider planarbetet för Lovö södra. I budget för 2025 uppgår SFV-relaterade investeringar till ett värde av cirka 470 miljoner kronor, varav 250 miljoner på vattenverken och 220 miljoner på huvudvattenledningsnätet.

SFV - Vattenproduktion

I budget 2025 står projektet Nya Långsamfilter Norsborg för den enskilt största beräknade utgiften inom SFV-V, cirka 180 miljoner kronor. Genomförandebeslut fattades i kommunfullmäktige hösten 2023 och byggnation pågår. Schaktarbetet är nästan klart och betongarbete för bassängerna har påbörjats och fortsätter under 2025. Anslutning till befintliga ledningar är planerad till februari 2025 och nya ledningar i mark ska anläggas. Upphandling av sand pågår och förväntas slutföras under 2025.

SFV - Ledningsnät inklusive reservoarer

Inom SFV-programmet hanteras och de omfattande renoveringar samt ny- och ombyggnationer på huvudledningsnät samt vattenreservoarer som ska säkra robust dricksvattenförsörjning över tid. Arbeten på reservoarerna står för merparten av programmets utgifter inom ledningsnätet under 2025, cirka 150 miljoner kronor. Investeringar i Högdalens reservoar och Trekantens reservoar har genomförandebeslut. I Högdalen pågår upphandling av huvudentreprenad som beräknas starta under 2025, 30 miljoner kronor. I Trekanten är den norra behållaren avställd och renoveras, ett arbete som fortsätter under 2025 och belastar budget med cirka 80 miljoner kronor. SFV-investeringarna i huvudvattenledningsnätet i övrigt under 2025 inkluderar 15 miljoner kronor för sträckan Källbrink – Långsjöparken, som är i genomförandefas och går in i detaljprojektering och arbete med förfrågningsunderlag 2025. Projektet arbetar under året med kommunikation med intressenter och utför platsbesök hos de mest berörda, samt säkrar miljötillstånd och markåtkomst. Sträckorna Lovö vattenverk-Drottningholmsundet och Norsborg vattenverk-Alby är i dagsläget i planerfas och står tillsammans för cirka 20 miljoner kronor av årsbudgeten.

Vattenproduktion

Investeringar utanför SFV-programmet som planeras på de två befintliga vattenverken och vid anläggningar runt reservvattentäkten Bornsjön uppgår till drygt 300 miljoner kronor 2025, varav merparten på Lovö vattenverk. Förutom mindre löpande investeringar avser det bland annat åtgärder på elkrafts- och styrsystem som är ålderstigna eller saknar redundans. Dessa investeringar innebär relativt stora energibesparingar jämfört med dagens utrustning. På Lovö byggs kontorsutrymmen och kolfilterhallen från 1959 om, nya dricksvattenpumpar installeras och kalkberedare renoveras (sammanlagt cirka 100 miljoner kronor 2025). I Norsborg installeras ny belysning med energistyrning på västra verket och verkets snabbfiltertak läggs om för att stoppa läckage med kontamination av vattnet i reningsprocessen som följd (sammanlagt cirka 30 miljoner kronor). På det nya taket planeras för installation av solceller.

Ledningsnätet inklusive tunnlar

Åtgärder i ledningsnätet riktas fortsatt mot att möta det ökade behovet av vatten- och avloppstjänster som uppstår i samband med att Stockholmsregionen växer och utvecklas, hantering och rening av dagvatten men också för att möta miljö- och hälsokrav relaterade till ledningsnätet.

Ett av de största projekten som genomförs är Mässtunneln, med en totalprognos i dagsläget om cirka 1,0 miljarder kronor och som ingår i budget 2025 med cirka 170 miljoner kronor. Tunneln syftar till att avlasta spillvatten och bygga bort bräddpunkter från befintligt avloppssystem inom Mässtaden, så att området kan bebyggas utan risk för källaröversvämningar. Även Nya Östbergatunneln har stor påverkan på årsbudgeten, med en prognos för år 2025 på cirka 120 miljoner kronor. Nya Östbergatunneln syftar till att avlasta Henriksdals reningsverk från dagvatten, frigöra bräddvattenkapacitet i befintlig brädd- och dagvattentunnel från Sicklaanläggningen samt öka kapaciteten för avledning av dagvatten.

Utöver de två tunnelprojekten beräknas några av de åtgärder på ledningsnätet med störst påverkan på 2025 års budget vara: Oxtorgsgatan - Lästmakargatan V800 (65 miljoner kronor), där ett genomförandebeslut väntas i första kvartalet 2025, reinvesteringsprogrammet för avloppspumpstationer (50 miljoner kronor); samt ombyggnation av avloppspumpstation Knösen (30 miljoner kronor).

Exploateringsprojekt

VA-investeringar kopplade till exploateringsprojekt och infrastrukturprojekt i Stockholm och Huddinge utgör en väsentlig del av bolagets investeringsvolym. Utgifterna 2025 för åtgärder på ledningsnätet i exploateringsområden fördelar sig till 80 procent i Stockholm och 20 procent i Huddinge. Bolaget räknar med att få ersättning från exploatörerna till ett totalt värde av cirka 200 miljoner kronor under året. Exploateringsprojekt med störst planerade utgifter under 2025 är Årstafältet etapp 1 (160 miljoner kronor), Vidja (60 miljoner kronor) och Skärholmsdalen (60 miljoner kronor).

År 2019 övertogs huvudmannskapet för sopsugar i exploateringsområden på stadens mark. Bolaget budgeterar för knappt 70 miljoner kronor sammanlagt under 2025, som utgörs i huvudsak av sopsugsinstallationer i tre exploateringsområden: Kista Norra, Slakthusområdet och Årstafältet.

Osäkerheten i investeringstakt och volym för exploateringsprojekten är relativt stor. Investeringstakten för större infrastrukturprojekt bedöms som någorlunda säker, osäkerheten ligger till största delen i investeringstakten för bostadsbyggnadsprojekt, vilket påverkar både VA- och sopsugsutbyggnaden. Bostadsbyggnadsprojekten står för drygt 90 procent av den totala exploateringsutgiften i budget 2025.

För att bolagets perspektiv ska kunna beaktas tidigt i stadens nya utvecklingsområden ingår bland annat VD i styrgrupperna för stadens utvecklingsområden. I de fall bolagets investeringar överstiger 300 miljoner kronor blir dessa även bolagets styrgrupp för bolagets del i exploateringsprojektet.

1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Stockholm Vatten och Avfall omfattas inte av inriktningsmålet.

2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Bolaget har som målsättning att sträva mot en fossilfri och cirkulär verksamhet som är klimatpositiv och energieffektiv. Även om bolaget idag ianspråkar resurser och bidrar till utsläpp är detta ett bland annat ett resultat av arbetet att rena avloppsvatten och hantera avfall för att minska klimatpåverkan. Bolagets arbetar därför för att både minska stockholmarnas klimatpåverkan samtidigt som den egna verksamhetens avtryck ska minskas. Bolaget använder till största del energi från förnyelsebara energikällor och arbetar för att öka egenproduktionen av förnyelsebar el, framförallt genom installation av solceller. Genom att fasa ut fossila bränslen från bolagets verksamhet och minska utsläpp av metan- och lustgas samtidigt som växthusgaser binds och nyttiggörs strävar bolaget efter att bli klimatpositiva. I reningsverken produceras rågas, som i första hand ska uppgraderas till fordonsbränsle och kan därigenom ersätta användningen av fossila bränslen. Restenergi tillvaratas ur bolagets rena avloppsvatten, avloppsslam och insamlat matavfall. Då bolaget återför biogödsel och slam till jordbruk och tillgängliggör produkter för återbruk och återvinning, förs material och resurser in i nya kretslopp. Genom att verka för att dessa tillgängliggörs och är attraktiva i nya produktionskedjor eller användningsområden bidrar bolaget till ett mer cirkulärt samhälle.

2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Bolaget har sedan tidigare utarbetat en fossilbränslefri plan för att säkerställa fossilbränslefrihet senast 2030. En av de största utmaningarna som bolaget har avseende utfasning av fossila bränslen är det fossila bränslet från bolagets reservkraftverk. Bolaget utreder förutsättningar för att bibehålla redundansen vid behov av reservkraft i relation till fossilfritt bränsle. Bolagets kolsänkor är ett av få sätt som kan väga upp mot de växthusgasutsläpp som bolaget gör. För att möta stadens mål har bolaget för avsikt att beräkna vilken kolinlagring kolsänkorna har. Beräkning är även en förutsättning för att kunna mäta en klimatpositiv verksamhet.

För distribution och avledning används mycket energi för att pumpa vatten och bolaget arbetar för en så effektiv energianvändning som möjligt genom att se över möjligheten att effektivisera energianvändningen både genom att "optimera" pumpningen och genom att rensa ledningar så att behovet av energi minskar.

Arbetet med att öka andelen återvunna schaktmassor fortsätter 2025, bolaget fortsätter att se över möjlighet att öka mängden schaktmassor som återanvänds eller återvinns och därmed minska både mängden massor som körs till deponi och mängden jungfruliga massor från täkter som behöver köpas in.

Bolaget utvecklar tjänster och system i syfte att öka utsortering, återanvändning och en miljöriktig avfallshantering. Tillsammans med aktiv kommunikation och miljöstyrande taxa verkar bolaget för att få stockholmarna att minimera sitt avfall, medverka till återbruk och sortera sitt avfall på bästa sätt utifrån avfallshierarkin/avfallstrappan. Bolaget strävar efter att flytta avfallet högre upp i avfallstrappan med målet att så lite avfall som möjligt ska uppstå, och det som ändå uppstår ska tas omhand så resurseffektivt som möjligt. Under 2025 kommer ny lagstiftning med kommunalt insamlingsansvar för textil. Markfrågor är en för bolaget central fråga, inte minst mot bakgrund av att fler återvinningsstationer (ÅVS) bedöms behövas inför 2027 samt att två fullstora ÅVC:er (Lövsta och Sätra ÅVC) är aktuella för nedläggning/flytt.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Arbeta förebyggande i enlighet med avfallstrappan för att minska uppkomsten av avfall, bl.a. genom stärkt kommunikation gentemot stockholmarna om hur de kan återbruka eller återvinna textilier				Sammanställning av genomförda och pågående åtgärder i syfte att förebygga uppkomst av avfall
 Fortsatt samverka med stadsdelsnämnder och trafikkontoret för att underlätta installationen av dricksvattenfontäner i områden som är inom riskzonen för värmeeffekter				Informera stadsdelsförvaltningar och trafikkontoret om upprättad rutin och kontaktvägar till Stockholm Vatten och Avfall.
				Tillämpa upprättad rutin för anslutning av dricksvattenfontäner.
 Fortsatt verka för utfasning av fossil plast i samhället och i stadens fjärrvärmeproduktion, bland annat genom ökad utsortering och materialåtervinning av plast				Justering och kalibrering av eftersorteringsanläggningen Resursutvinning Stockholm i syfte att säkerställa utsorteringsgrad av plast.
 Fortsätta arbetet med ersättningsplats för Sätra ÅVC				Säkerställa möjlig ersättningsplats samt ta fram underlag för inriktningsbeslut
 Genomföra en omvärldsanalys av biotekniska lösningar för fettavskiljare, utreda hur en dispens från tömning kan utformas samt utreda ekonomiska och ekologiska effekter, och komplettera med en pilot vid behov av mer kunskap, i syfte att minska utsläpp från transporter och sänka kostnader.				Genomföra omvärldsanalys av biotekniska lösningar av fettavskiljare

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 I samarbete med kommunstyrelsen, miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden samordna nämnder och bolag för en enhetlig och effektiv kommunikation i miljö- och klimatfrågor som stödjer stadens miljö- och klimatmål och medverkar till delaktighet och engagemang hos målgrupper och samarbetspartners				Samverka med staden i strategisk miljö- och klimatkommunikation
 Kartlägga flödena av odebiterat vatten och ta fram en strategi för hur mängden odebiterat vatten ska minska i syfte att minska framtida investeringsbehov och energianvändning				Kartlägga odebiterade flöden av dricksvatten
				Ta fram strategi för minskning av odebiterat flöde av dricksvatten
 Med stöd i genomförd utredning verka för en storskalig samförbränning av slam och biobränsle tillsammans med Stockholm Exergi				Identifiera dialogpartner hos Stockholm Exergi och fastställa vilka medarbetare/chefer som ska företräda Stockholm Vatten och Avfall i dialogen.
				Verka för dialogmöten med Stockholm Exergi två till fyra gånger per år för att lägesbedöma framdriften för storskalig samförbränning av slam och biobränsle tillsammans med Stockholm Exergi.
 Utifrån framtagna långsiktig plan för biokolsproduktion verka för en etablering av en biokolsanläggning i staden				Etablera samverkan med i planen identifierade berörda parter.
 Utredda och vidta åtgärder som kan minska utsläpp av lustgas och metangas vid bolagens anläggningar och i avloppsnätet				Mäta och utvärdera lustgasbildningen med de nya mätarna i ombyggda MBR-linjen (membran) på Henriksdal.
 Verka för att skapa förutsättningar för ökat återbruk, etablera och driva återbruk i alla delar av staden samt att erbjuda möjlighet för invånarna att kunna reparera föremål och textilier				Anpassat tjänsteutbud utifrån geografiska och målgruppsanpassade strategier.
	 Andel matavfall till biologisk behandling	76 %	76 %	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
	 Andel upphandlingar som bidrar till cirkularitet	70 %	Tas fram av nämnd/styrelse	
	 Elproduktion baserad på solenergi	573 MWh	9 500 MWh	
	 Köpt energi i stadens organisation	158,1 GWh	1 735 GWh	
	 Relativ energianvändning	6 (kWh/enhet)	Tas fram av nämnd/styrelse	
	 Restavfall per invånare som går till förbränning	180 kg/inv	180 kg/inv	
				 Exploateringsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB i samråd med kommunstyrelsen utreda och implementera på marknaden befintlig digital och standardiserad redovisning av miljö- och klimatdata för bygg- och anläggningsentreprenader i staden
				 Kommunstyrelsen ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB genomföra en metodutveckling av arbetssätt, verktyg och koncept för kommunikations- och dialogfrågor inom miljö- och klimatområdet
				 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, servicenämnden, Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med andra berörda nämnder och bolagsstyrelser implementera förslag utifrån föregående års budgetuppdrag om att kartlägga de materialflöden i staden som har störst miljö- och klimatpåverkan och ta fram förslag på åtgärder för ökad resurseffektivitet och cirkulära materialflöden

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
				<p>🛡️ Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och S:t Erik Markutveckling AB, och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskydds-nämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB planera för etablering av en återbrukscentral av byggmaterial för stadens verksamheter och i första hand pröva att driva verksamheten i egen regi</p>
				<p>🛡️ Trafiknämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB ta fram en plan och finansieringsmodell för att identifiera platser för insamling av förpackningar samt skrymmande förpackningar i staden för att möta kommande lagkrav</p>
				<p>🛡️ Trafiknämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB utreda vad som krävs och påbörja åtgärder för att efterkomma kravet på källsortering på välbesökta platser såsom parker och torg i enlighet med förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar</p>

2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Bolagets arbete kring, vid och i Bornsjön syftar till att öka den biologiska mångfalden och säkerställa Bornsjön som reservvattentäkt, nu och i framtiden. Länsstyrelsen och Stockholm Vatten och Avfall ser över en omvandling av naturvårdsområdet runt Bornsjön till naturreservat. I detta arbete tas en skötselplan fram vilken ska implementeras. En samlad plan och strategi för all mark runt om samt för sjön Bornsjön är framtagen, och denna ska under 2025 implementeras.

Vid Bornsjö-egendomarna arbetar bolaget kontinuerligt och aktivt med att gynna biologisk mångfald och arbetet kommer att fortgå under 2025. Jordbruket som är kravmärkt bidrar starkt men även skötseln av skogsmark ger en högre mångfald med omställning från stora monokulturer av gran till högre andel lövträd och blandskog.

Bolaget bidrar vidare till en ökning av biologisk mångfald genom att bland annat jobba med åtgärder i enlighet med framtagna lokala åtgärdsprogram (LÅP) för god vattenstatus. I åtgärderna beaktar man möjligheten att stärka och utveckla den biologiska mångfalden genom aktiva val i utredningsskedet. Vid drift och underhåll av dagvattenanläggningar beaktas också möjligheterna att stärka den biologiska mångfalden.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Bistå exploateringsnämnden med kompetens gällande utformning av skyfallsanläggningar under mark				Delta aktivt och bidra med kompetens i arbetet gällande utformning av skyfallsanläggningar under mark i form av magasin.
 Fortsätta arbeta med gränssnitt mellan skyfallslösningar och dagvattenlösningar samt aktivt söka möjliga externa finansieringskällor				Slutföra utredning tillsammans med trafiknämnden, exploateringsnämnden, stadsdelsnämnderna och kommunstyrelsen i syfte att klargöra ansvaret mellan Stockholm Vatten och Avfall, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna.
 Implementera skötselplan för bolagets skog och mark runt Bornsjön samt bistå Länsstyrelsen Stockholm i arbetet med att modernisera Bornsjöns naturreservat i linje med miljöbalken i syfte att säkra sjöns funktion som reservvattentäkt, skydda värdefull skog och bidra till rekreativa värden				Implementera skötselplan för bolagets skog och mark runt Bornsjön samt bistå Länsstyrelsen Stockholm i arbetet med att modernisera Bornsjöns naturreservat.
 Vid utformandet av skyfallsanläggningar under mark i samband med stadsutvecklingsprojekt, samverka med trafiknämnden och exploateringsnämnden med hänsyn till anläggningarnas drift och funktion				Delta aktivt och bidra med kompetens i arbetet gällande utformning av skyfallsanläggningar under mark.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
				 Trafiknämnden ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsmyndigheten, stadsbyggnadsnämnden, berörda stadsdelsnämnder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB, Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen fortsätta arbetet med att ta fram åtgärdsplaner baserat på genomförd risk- och sårbarhetsanalys för skyfall
				 Trafiknämnden ska i samarbete med Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen och Stockholms Stadshus AB utreda former för drift av stadens skyfallsanläggningar under mark

2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

Bolaget har under många år löpande arbetat med att fasa ut fossila drivmedel från bolagets fordonsflotta. Bolagets personbilar och lastbilar använder förnyelsebart bränsle till 94 procent idag. Bolaget har endast elbilar i sin bilpool. I fordonsarbetet ingår även att säkerställa att bolaget inte har flera fordon än vad som krävs.

Vidare har bolaget tagit fram upphandlingskrav för att minska fossila drivmedel i leverantörsled. Dessa krav kommer att implementeras i bolagets kategoristyrningsarbete, vilket innebär att dessa krav säkerställs i upphandlingar rörande fordon, maskiner och transport.

Bolagets användning av schaktfria tekniker bidrar oftast till att minska utsläppen samt att framkomligheten i staden ökar jämfört med när traditionella schakter används. Bolaget fortsätter att sträva efter att ha en hög andel schaktfritt byggande vilket får positiv effekt både på framkomlighet och utsläpp då schakter och tillhörande avstängningar minskar i andel.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
				 Stockholms Hamn AB ska i samarbete med Stockholm Vatten och Avfall AB fortsatt utreda förutsättningarna för en infrastruktur för distribution av flytande biogas (LBG) till sjöfarten på Stadsgårdskajen, varifrån en fossilfri färjetrafik till Åbo planeras

2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Bolagets uppdrag att producera dricksvatten och rena avloppsvatten till cirka 1,5 miljoner stockholmare har stockholmarnas hälsa i fokus. Dricksvattnet skall alltid vara hälsosamt och rent och minst uppfylla Livsmedelsverkets krav på dricksvatten. Det renade avloppsvattnet skall minst uppfylla kraven i miljötillståndet och slammet skall uppfylla REVAQ-certifieringen för spridning på åkermark.

Bolaget ska analysera Stockholmarnas vattenanvändning och arbeta systematiskt med att minska vattenkonsumtionen i syfte att minimera framtida investeringsbehov och energi-användning.

Bolaget genomför åtgärder enligt de lokala åtgärdsprogrammen för god vattenstatus och för att få upp takten i genomförandet. Vidare arbetar bolaget efter "Färdplanen för tillskottsvatten" med att minska mängden tillskottsvatten i ledningsnätet. Det medför både mindre risk för bräddningar av orenat avloppsvatten och att mindre vatten leds till reningsverken vilket är positivt för deras processer.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Fortsätta arbetet med att ta fram och genomföra lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster i syfte att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten	Antal åtgärder som lämnats över till genomförande från de lokala åtgärdsprogrammen	5 st		
 Utredda möjlighet och förutsättningar för att installera läkemedelsreningsteknik vid Henriksdals reningsverk för att möta kommande lagkrav				Genomföra Förstudie Läkemedelsrening Henriksdal.
 Utveckla samarbetet med exploateringsnämnden för att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig planering av VA-infrastruktur				Fortsatt utveckling av Ledstängen för projekt på stadens mark
				Utveckla modeller för tidigt deltagande i stadens utvecklingsprojekt på olika nivåer. Samplanering och samverkan i beredningen av investeringsbeslut avseende exploateringsprojekt
 Vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 6 Rent vatten och sanitet				Ta fram en plan för åtgärder kopplat mot Agenda 2030, mål 6 Rent vatten och sanitet
	 Andel avslutade bygg- och anläggningsentreprenader där varor miljöbedömts och loggats i Byggvarubedömningen	70 %	Tas fram av nämnd/styrelse	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
				 Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, Stockholm Vatten och Avfall AB samt andra berörda bolagsstyrelser se över hur samordningen av genomförandet av de lokala åtgärdsplanerna för vatten utifrån ett helhetsperspektiv kan förbättras och integreras i det löpande arbetet som samordningsgruppen för god vattenstatus genomför
				 Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden, samt i samråd med trafiknämnden, ta fram rutin och metoder för att i tidiga skeden planera för lokalt omhändertagande av dagvatten vid nybyggnation med fokus på naturbaserade lösningar
				 Stockholms Hamn AB ska i samarbete med Stockholm Vatten och Avfall AB samordna en gemensam och stationär lösning för hantering av grå- och svartvatten

3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Bolaget arbetar kontinuerligt med att utveckla och stärka bolagets ekonomistyrning inom ramen för stadens mål. Det sker bland annat genom att skapa förutsättningar för en lång planeringshorisont där behoven är kända men även genom att utveckla bolagets kategoristyrning för inköp samt genom bolagets arbete med taxor, externa affärer etcetera.

3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Bolaget arbetar för att leverera långsiktigt hållbara avfalls- och vattentjänster. En viktig del i det är att skapa förutsättningar för en lång planeringshorisont där behoven är kända. Målsättningen är att arbetet ska leda till en effektiv verksamhet och arbetssätt skapas som möjliggör god resurshushållning, en tillitsbaserad styrning, kända investeringsbehov och en pålitlig leverans.

Bolaget ingår i Stadshus ABs hållbarhetsrapportering enligt CSRD. Under början av 2025 kommer bolagets väsentlighetsanalys av de verksamhetens viktigaste hållbarhetsområden att uppdateras utifrån koncernens dubbla väsentlighetsanalys. Bolaget kommer under året att bidra med ett stort antal kvalitativa och kvantitativa uppgifter till koncernens rapportering enligt CSRD och EU-taxonomin, som sker för första gången för 2025. Bolagets hållbarhetsarbete ska prioriteras utifrån den dubbla

väsentlighetsanalysen tillsammans med stadens miljöprogram och andra styrdokument rörande hållbarhetsfrågor.

För investeringsstyrning har bolaget för avsikt att under 2025 ta fram grunden till en modell för investeringsstyrning samt långsiktig utvecklingskarta för portföljhantering på Stockholm Vatten och Avfall. En struktur skapas för att ge det underlag som behövs för att fatta beslut om vilka investeringar som ska prioriteras på kort och lång sikt.

Bolaget ska under 2025 vidareutveckla de mallar, rutinbeskrivningar, checklistor och stöd för att genomföra riskanalyser, värdera dem ekonomiskt och att hantera dem i projekt som lanserades i en första version under 2024. Arbetet förväntas ge mer träffsäkra projektkalkyler och tidplaner.

Vidare arbete mot en förbättrad projektstyrning, kostnadsuppföljning och prognossäkerhet sker utifrån ökat samarbete, mer erfarenhetsåterföring och genom införandet av det nya verksamhetsstödet MS Project förväntas investeringsprojekten få utökad kontroll över projektportföljen, säkrare budgetkalkyler och ökad prognossäkerhet och därigenom en stark och hållbar projektekonomi. Som stöd i att utvärdera investeringar över tid och jämföra olika alternativ kommer bolaget under 2025 samordna arbetet med att ta fram ramarna för livscykelkostnadsanalys som kan användas i projekten.

Implementeringen av kalkylmodellen fortgår och utbildning i användandet av kalkylmodell och det tillhörande stödet för projektkalkyler kommer att genomföras under årets första kvartal.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Arbeta för att öka extern finansiering				Strategi för ökad extern finansiering och mer effektiv användning av överskott
 Fortsätta arbetet med att på sikt återta delar av avfallshämtningen i egen regi				Förbereda införandet av egen regi inom avfallsverksamhetens storbehållare.
 Förstärka styrning, kontroll, uppföljning och prioritering i pågående och kommande investeringsprojekt samt säkerställa en för detta ändamålsenlig egen organisation				Ta fram modell för livscykelkostnadsanalys
				Tydliggör ansvar och roller - beställare o utförare
				Uppdatering och utveckling av Projektstyrningshandboken
 Revidera anläggningsavgifterna vid nyanslutning till VA-nätet för att öka bolagets täckningsgrad				Strategisk översyn och revidering av anläggningsavgifter för ökad täckningsgrad. Se över möjligheter att införa andra modeller som bättre speglar de faktiska investeringsutgifterna.
	 Andel investeringsprojekt vars genomförandebeslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut	60 %		

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
				 Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, Stockholm Vatten och Avfall AB och andra berörda nämnder och bolagsstyrelser genomföra en översyn av investeringsbehoven för Bällsta IP i syfte att ytterligare minska projektets investeringsutgifter
				 Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, förskolenämnden, idrottsnämnden, socialnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden, AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB och Stockholm Vatten och Avfall AB ta fram en handlingsplan för att de kommande åren väsentligt öka andelen extern finansiering av omställnings- och utvecklingsprojekt från EU:s fonder och program samt andra finansiärer

3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

Näringslivspolitik

Bolaget har tagit del av Stockholms stads näringslivspolitik och tillämpar denna i den löpande verksamheten. Det görs exempelvis genom att:

- Följa beslutad inköpspolicy samt kompletterande styrande dokument inklusive bolagets riktlinjer för inköp såsom att anbud och anbudsgivare behandlas objektivt så att konkurrens sker på lika villkor enligt branschstandard och praxis. Affärsmässighet genomsyrar bolagets inköpsarbete och bedrivs på ett sätt som tillvaratar konkurrensmöjligheter och motverkar korruption.
- Kommunikation till medborgare, kunder, företag och allmänhet så effektiv, begriplig och tillgänglig som möjligt. Bolaget arbetar med flera kanaler för att kunna nå ut med budskap.
- Erbjuder samma service till alla som nyttjar bolagets tjänster. Där staden byggs ut finns också Stockholm Vatten och Avfall med och erbjuder anslutning för vatten och avlopp samt avfallshantering enligt riktlinjerna för bolagets verksamhetsområde.
- Säkerställa kompetensbaserad rekrytering och att bolagets medarbetare kompetensutvecklas utifrån verksamhetens och omgivningens krav. Att relevant kompetens inom bolaget finns är en förutsättning för utveckling och för att bolaget ska kunna möta de samhälls- och hållbarhetsutmaningar som bolaget står inför.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 I ökad utsträckning tillgängliggöra arbetsplatser genom sociala krav i stadens upphandlingar				Ta fram strategi för sysselsättningskrav inom våra olika inköpskategorier
	 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	30 st	Tas fram av nämnd/styrelse	
	 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	5 st	Tas fram av nämnd/styrelse	

3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

Sammanhållen stad

Bolaget levererar vattentjänster till bostäder inom verksamhetsområdet. För att kunna försörja nya och befintliga bostäder är förvaltningen och utvecklingen av anläggningen viktig. Bolaget arbetar för att möta staden i utvecklingen av nya bostäder. Även inom detta område är långsiktigheten viktig för att i tid kunna planera för de åtgärder som behöver genomföras för att möta stadens utvecklingsplaner. I detta arbete är en samverkan med exploateringsnämnden viktig och att i tidigt skede ha dialog för att prioriteringar och insatser styrs dit behoven är som störst.

3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Bolaget arbetar aktivt med att utveckla ledarskapet genom att kontinuerligt tydliggöra och följa upp förväntningarna på samtliga ledare samt erbjuda relevanta utvecklingsinsatser. I bolagets ledarstrategi framgår det att ledarskapet ska präglas av tillgänglighet, kommunikation, tillit och mod. Ledarstrategins intentioner återkommer såväl i chefsintroduktion som i bolagets ledarprogram. Vidare fortsätter bolaget under 2025 med att utveckla ett aktivt medarbetarskap genom att belysa vikten av alla medarbetares ansvarstagande, delaktighet och möjlighet till lärande, utveckling och inflytande i arbetet, samt en hälsosam och säker arbetsmiljö där alla behandlas på samma respektfulla sätt.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Arbeta för att stadens medarbetare inte utsätts för hot, rasism eller otillbörlig påverkan				Utföra riskbedömning för att identifiera vilka verksamheter som har risk att utsättas för hot, rasism eller otillbörlig påverkan.
				Vidta förebyggande åtgärder i de identifierade verksamheterna för att reducera risken.
	 Aktivt Medskapandeindex	83	83	
	 Sjukfrånvaro	3,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	
	 Sjukfrånvaro dag 1-14	1,5 %		

3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Bolagets säkerhetsarbete såväl som krisledning, civil beredskap samt krigsorganisation bedrivs målmedvetet och systematiskt med utgångspunkt i Stockholms stads säkerhetsprogram. Vidare utgår

bolagets arbete med krisberedskap och civilt försvar från lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Kontinuitetsarbetet utgår från att ha planer och rutiner utifrån oönskade händelser oavsett vad som utlöser händelsen. Exempel är rutiner för strömbortfall istället för rutiner för nedfallna träd som orsakar strömbortfall, avbrott hos leverantör etcetera. Detta är en metod som är effektiv och rekommenderas verksamheter där fler händelser kan orsaka samma oönskade läge. Utifrån såväl Livsmedelsverket, länsstyrelsens, myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB och stadens riktlinjer arbetar bolaget med krigsorganisation och civil beredskap. Stort samarbete kommer att krävas inom regionen då bolaget är leverantör av samhällsviktiga tjänster till stora delar av regionen och inte enbart till Stockholms Stad.

Bolagets arbete med risk- och sårbarhetsanalys (RSA) fortsätter under 2025. Bolaget planerar för och genomför åtgärder för samhällsviktig verksamhet.

Bolaget har ett inarbetat arbetssätt för löpande uppföljning av avtal och de avtal som bedöms innehålla hög risk följs upp särskilt i samverkan mellan flera professioner inom bolaget.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Delta i arbetet inom stadens sektorsorganisation för civil beredskap.				Leda respektive delta i framtagande av sektorsövergripande beredskapsinriktning respektive beredskapsplan.
				Leda respektive delta i framtagande av sektorsövergripande risk- och sårbarhetsanalys.
	 Andel elektroniska inköp	70 %	70 %	
	 Andel prioriterade avtal där uppföljning genomförts	82 %	82 %	
				 Kommunstyrelsen, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och AB Svenska Bostäder ska som del i stadens uppdrag om krisberedskap och civilt försvar i samråd med äldrenämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB etablera ett arbetssätt för återkommande kommunikationsinsatser om hemberedskap

3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Bolaget har ett systematiskt arbete som genomsyrar varje projekt och verksamhetsområde och föregås av noggranna riskanalyser samt åtgärdsplaner för att hålla arbete i offentliga miljöer trygga.

Utöver säkerhetsskydd och verksamhetsskydd återfinns inom bolaget även linjesäkerhet, detta avser misshandelsamheter, mindre säkerhetsincidenter och det skydd som implementeras lokalt för att täcka ett säkerhetsbehov ute i verksamheten som inte avser bolagskritiska tillgångar och processer eller ingår i verksamhetens övergripande säkerhetskoncept. Bolaget skapar förutsättningar för linjesäkerheten som utförs av ansvarig verksamhet. Det sker genom att centralt bidra med principer, riktlinjer och rådgivning samt upphandlade ramavtal för säkerhetsteknik och bevakning, som används av verksamheten för att garantera kvalitet och kostnadseffektivitet inom linjesäkerheten och säkerställa att bolagets

säkerhetspolicys och riktlinjer följs.

Välfärdsbrott

Bolaget har infört kategoristyrning inom bolaget och för kategorin Avfall och Bygg- och anläggning har riskanalyser genomförts med särskilt fokus på korruption och välfärdsbrottslighet. Arbetet är i ett inledningsskede och under året kommer fördjupade analyser att genomföras samt att aktiviteter, baserat på resultatet av analyserna, kommer att tas fram. Bolaget har under tidigare år även utvecklat hur bolaget arbetar med uppföljning av avtal där de avtal som bedöms innehålla hög risk följs upp särskilt i samverkan mellan flera professioner inom bolaget. För avfallsområdet innebär detta att majoriteten av avtalen följs upp enligt denna modell. Vidare har bolaget inlett ett nära samarbete med Skatteverket för utbildning som syftar till att enklare kunna upptäcka oegentligheter. Bolaget arbetar kontinuerligt med kontroll av samtliga nya leverantörer. Vid upphandling av nya leverantörer kontrolleras att företaget betalar skatt och sociala avgifter med mera. Om varor ingår i det som upphandlas och bolaget bedömer att det finns en risk för överträdelse av mänskliga rättigheter så ställs krav på att leverantören ska ha ett systematiskt arbetssätt för att motverka detta. Krav ställs vidare alltid på att motverka diskriminering. Bolaget arbetar kontinuerligt med uppföljning och efterlevande av bolagets uppförandekod. Därtill är vattenverken skyddsobjekt vilket medför vissa andra skyddsmekanismer och rutiner. Vidare bidrar även bolaget till socialförvaltningens arbete med drokartläggning och kommer bistå med kunskap kring drogprovtagning i avloppsvatten.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Med stöd i lokal lägesbild och analys vidta sociala och situationella brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder utifrån det egna ansvarsområdet				Fortsätta arbetet med prevention mot oegentligheter och ekonomisk brottslighet

3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Bolaget arbetar aktivt med kommunikation som ska öka förståelsen för de arbeten som behöver göras för att trygga vattenförsörjningen i staden, och utbyggnaden av Stockholm Vatten och Avfalls infrastruktur. I samband med att bolaget etableras i olika områden bjuds stockholmarna in till dialog. I dialogen ges information om hur bolagets arbeten kommer att påverka boende och verksamheter samt att bolaget tar del av deras synpunkter.

Inför större beslut och förändringar i bolagets verksamhet görs kundanalyser och kunddialoger för att få insikter om stockholmarnas behov, synpunkter och perspektiv.

Arbete med de mänskliga rättigheterna

Arbetet fortsätter under 2025 med att ta fram en plan för hur bolaget som arbetsgivare aktivt och tydligt ska arbeta för att motverka diskriminering och alla former av rasism genom att integrera arbetet i befintliga processer så som det systematiska arbetsmiljöarbetet samt diskrimineringslagstiftningens aktiva åtgärder. Bolaget kommer i detta arbete beakta stadens program för mänskliga rättigheter.

Systematiskt kvalitetsarbete

Bolaget arbetar i enlighet med stadens Kvalitetsprogram, på ett sätt som omhändertar ständiga förbättringar, innovation och digitalisering. Bolaget har ett systematiskt arbetssätt där bolagsövergripande utveckling och prioritering sker baserat på omvärldsanalys, uppföljning föregående år som mål, avvikelser etcetera. Detta formuleras för bolaget i strategiska mål och prioriterade områden. Kvalitetsprogrammets förhållningssätt har beaktats i bolagets perspektiv kund, miljö, leverans, ekonomi

och medarbetare. Verksamheterna svarar upp mot målen genom avdelningsmål och aktiviteter i arbetet med avdelningarnas verksamhetsplaner. På medarbetarnivå sätts individuella mål i medarbetardialogen.

Bolagets styr- och ledningssystem är ett system som visar bolagets lednings-, kärn- och stödprocesser, styrande dokument, roller och ansvar, vilka IT-system som används i processerna samt bolagets informationshanteringsplan. Styr- och ledningssystemet är också till för att kunna påvisa att bolaget lever upp till de krav som ställs i samband med certifieringar enligt bland annat ISO 9001, ISO 14001, Revaq.

För att uppnå ett effektivt arbete och en samordnad förvaltning och utveckling av bolagets styr- och ledningssystem förutsätts ett nära samarbete över hela bolaget. Mot den bakgrunden arbetar bolaget genom ett bolagsövergripande nätverk. Nätverket samordnar inkomna förbättringsförslag där digitalisering beaktas som möjliggörare, föreslår prioritering av dessa samt säkerställer att beslut fattas på rätt nivå mot rätt bakgrund enligt bolagets processorganisation.

Bolagets arbete med forskning och utveckling sker genom FoU-nätverket där flertalet projekt innefattar innovationer.

Agenda 2030

För att skapa en hållbar värld behöver företag och organisationer i alla länder arbeta mot samma mål. Det är möjligt tack vare FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling i Agenda 2030. Stockholms stad har ambitionen att vara ledande i genomförandet av de globala hållbarhetsmålen. Därför pågår ett gemensamt arbete inom staden, där ett samordnande ansvar för de globala hållbarhetsmålen fördelats till stadens bolag och förvaltningar. Stockholm Vatten och Avfalls verksamhet har en stark koppling till flera av de globala hållbarhetsmålen, vilket visar hur viktigt bolagets uppdrag är för utvecklingen av ett hållbart samhälle. Bolaget arbetar för att skapa ett samordnat, systematiskt och integrerat hållbarhetsarbete som strävar efter att hållbarhetsarbetet ska vara en naturlig del i bolagets löpande verksamhet. Bolaget vill skapa en kontinuitet i hållbarhetsarbetet, som då även ska inkludera Agenda 2030 målen. De mål som Stockholm Vatten och Avfall berörs mest av är:

Mål 6: Rent vatten och sanitet för alla

Stockholm Vatten och Avfall har det samordnande ansvaret för detta mål i Stockholms stad. Stockholmarna har mycket god tillgång till rent dricksvatten och sanitet. Ett utvecklingsområde inom Stockholms stad är de grupper som inte har en självklar tillgång till våra tjänster. Bolaget arbetar för att minimera utsläpp av orenat avloppsvatten, inte minst genom att bygga ut och modernisera avloppsreningen. Samtidigt förebyggs utsläpp av oönskade ämnen till avloppsledningsnätet och recipienten genom uppströmsarbete. Bolaget har en viktig roll i stadens arbete med att uppnå god vattenstatus i sjöar och vattendrag. Bolaget satsar också på kommunikation med stockholmarna för att skapa ett hållbart agerande relaterat till vatten och avlopp.

Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Bolagets uppdrag innebär att alla invånare ska ha tillgång till rent vatten, hållbara avloppslösningar och hållbar avfallshantering. Genom innovation vill bolaget hitta nya lösningar för uppdraget och utveckla de cirkulära flödena inom samhället. Detta genom att öka andelen återbruk och återvinning samt återföra näringsämnen och energi till kretsloppet.

Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion

Bolagets verksamhet har stor påverkan på miljön, både genom det material som samlas in från stockholmarna och verksamhetens egen användning av material och kemikalier. Bolaget arbetar för att minska användningen av kemikalier och material som innehåller miljöfarliga ämnen och verksamheten utvecklar löpande återanvändning och återvinning av såväl bolagets eget som stockholmarnas avfall. Genom aktiv kommunikation vill bolaget få stockholmarna att minimera sitt avfall, medverka till återbruk och sortera sitt avfall på bästa sätt. För att påverka produktionskedjan ställs upphandlingskrav på eller premierar leverantörer som producerar hållbara produkter och tjänster.

Mål 13: Bekämpa klimatförändringar

Bolagets verksamhet använder mycket energi och orsakar stora utsläpp av växthusgaser, framför allt biogen metangas och lustgas som släpps ut från avloppsverksamheten. För att minska bolagets påverkan använder verksamheten till största delen förnybar energi i bolagets anläggningar, lokaler och fordon. Bolaget producerar biogas, återvinner värme samt arbetar med att reducera utsläpp av växthusgaser från reningsverken. Genom bindning av kol i marken från avloppsslam, vattenverksmull och biokol som används i jordbruk och planteringar motverkas också frisättande av koldioxid.

Ekonomisk sammanställning Budget 2025

Resultaträkning jämfört med prognos 2, 2024

(mnkr)	Sthlm Vatten AB			Sthlm Avfall AB			Koncernen		
	Budget	Prognos 2	Avvikelse	Budget	Prognos 2	Avvikelse	Budget	Prognos 2	Avvikelse
Taxebaserade intäkter	2 654	2 359	295	1 249	1 122	126	3 902	3 481	421
Övriga intäkter	708	727	-19	223	222	1	931	949	-18
Summa externa intäkter	3 362	3 086	276	1 472	1 344	128	4 833	4 430	404
Aktiverat arbete	172	141	31	0	0	0	172	144	28
Summa intäkter	3 534	3 227	307	1 472	1 344	128	5 005	4 574	431
Varor/Material/Kemikalier	-117	-109	-8	-46	-28	-18	-163	-137	-26
Entreprenadkostnader	-461	-481	20	-1 009	-938	-71	-1 470	-1 416	-54
Fastighets- och lokalkostnader	-124	-125	1	-56	-24	-32	-180	-149	-31
IT-kostnader	-96	-91	-5	-3	-2	-1	-99	-93	-6
Energikostnader	-209	-198	-11	-18	-11	-6	-227	-210	-18
Skadeståndskostnader	-30	-35	5	0	0	0	-30	-35	5
Konsultarvoden	-146	-153	7	-6	-4	-1	-152	-158	6
Inhyrd personal	-45	-58	13	-1	-2	1	-45	-60	15
Personalkostnader	-774	-704	-70	-67	-57	-10	-840	-760	-80
Övriga externa kostnader	-220	-247	27	-57	-38	-19	-277	-285	8
Summa driftkostnader	-2 223	-2 201	-21	-1 261	-1 104	-157	-3 484	-3 303	-181
Driftresultat	1 311	1 026	285	211	240	-30	1 521	1 267	254
Netto koncerninterna poster	103	105	-3	-103	-105	3	0	0	0
Driftresultat inkl koncern internt	1 414	1 131	283	108	135	-27	1 521	1 267	254
Avskrivningar/Rearesultat	-692	-609	-83	-66	-44	-21	-758	-653	-105
Finansnetto	-658	-565	-93	-38	-35	-3	-696	-601	-95
Summa kapitalkostnader	-1 350	-1 173	-177	-104	-80	-24	-1 454	-1 254	-199
Resultat efter kapitalkostnader	64	-43	106	4	55	-51	68	13	55

Investeringar Budget 2025

(mnkr)	Sthlm Vatten AB			Sthlm Avfall AB			Koncernen		
	Budget	Prognos 2	Avvikelse	Budget	Prognos 2	Avvikelse	Budget	Prognos 2	Avvikelse
Vattenproduktion	343	115	227	-	-	-	343	115	227
Stockholms framtida vattenförsörjning, SFV	470	497	-27	-	-	-	470	497	-27
Ledningsnät - befintligt nät	1 011	707	305	-	-	-	1 011	707	305
Ledningsnät - exploateringsområden	1 170	577	593	-	-	-	1 170	577	593
Avloppsrening	745	747	-2	-	-	-	745	747	-2
Avfall	-	-	-	107	377	-270	107	377	-270
Övriga investeringar	33	25	8	-	-	-	33	25	8
Summa exkl SFA	3 772	2 669	1 103	107	377	-270	3 879	3 045	833
Stockholms framtida avloppsrening, SFA	2 156	2 489	-333	-	-	-	2 156	2 489	-333
Summa inkl SFA	5 928	5 158	770	107	377	-270	6 035	5 534	500
Generell justering	-635	-134	-500	-	-	-	-635	-134	-500
Summa inkl SFA och Generell justering	5 293	5 023	270	107	377	-270	5 400	5 400	0

Sammanställning av Stockholm Vatten och Avfalls planerade aktiviteter 2025 för att uppfylla målen i stadens miljöprogram 2030

Dessa aktiviteter planeras utöver de aktiviteter som är kopplade till KFs mål och ägardirektiven (bolagsstyrelsens mål).

Mål 1. En rättvis och inkluderande omställning

Delmål 1.1 Stadens verksamheter stärker en rättvis omställning

- Utredda hur många lättillgängliga insamlingsplatser för skrymmande förpackningar som bör finnas inom kommunen.
- Säkerställa att rättviseperspektivet ingår i introduktionsprogrammet för nyanställda.
- Vidareutveckla de riskanalyser som genomförs i upphandlingsprocessen.

Delmål 1.2 Stockholmarna är delaktiga i omställningen

- Ta fram informationsmaterial om avfallshantering på olika språk för att nå ut till fler personer och stötta fastighetsägare.

Mål 2. Ett Stockholm utan globalt klimatavtryck

Delmål 2.1 Ett Stockholm som är klimatpositivt 2030 och fossilfritt 2040

- Utredda om ökad materialåtervinning av övrig plast.
- Utredda kravställning av CCS/CCU på energiåtervinning genom avfallsförbränning.
- Utifrån framtagna långsiktiga planer för biokolsproduktion verka för en etablering av en biokolsanläggning i staden.
- Slutföra utrullning av RUS och grön påse till kvarvarande fastigheter för att möjliggöra separat insamling av matavfall till gasproduktion.
- Delta i ett internationellt projekt som har som syfte att ta fram en modell av metangasutsläpp från ledningsnätet.
- Utredda förutsättningar för elproduktion från avloppsvatten i avloppspumpstation Sköndalsbro.
- Genomföra kommunikationsinsatser för ökad utsortering av plast hos stockholmarna.
- Genomföra dialoger med leverantörer, akademien och med branschorganisationer för att nå klimatmålen.
- Inventera bolagets kolsänkor.
- Fortsätta dialog/förhandling med Biokraft, Stockholm Exergi samt övriga intressenter angående koldioxidinfångning.

- Fortsätta dialog med Stockholm Exergi angående fullskalig biokolsanläggning eller alternativt en pilotanläggning i större skala samt fortsätta dialog och försök med samförbränning av slam.

Delmål 2.2 Minskad klimatpåverkan från transportsektorn

- Identifiera effektivare arbetssätt för att öka antalet mätjobb per mil körsträcka.

Delmål 2.3 En fossilfri organisation 2030

- Undersöka förutsättningar att bygga ut laddinfrastruktur i anslutning till sopsugsterminaler.
- Följa och se över utvecklingen av eldrivna arbetsmaskiner samt försöka påverka och stimulera till att dessa blir bättre och motsvarar bolagets behov.
- Arbeta för att i en eller flera piloter testa möjligheten att använda elfordon och eldrivna arbetsmaskiner eller att hela entreprenaden kan ske utan fossila utsläpp.

Delmål 2.4 Halverad klimatpåverkan från konsumtion

- Undersöka alternativa material för avfallspåsar för matavfall som ska hanteras i eftersorteringsanläggningen (RUS).
- Ta fram en plan hur klimatberäkningar ska genomföras i projektens alla faser.
- Beakta fossilfri organisation i upphandlingsstrategin som beslutas i inköpsrådet.
- Inventera väsentliga koldioxidutsläpp från leverantörer.

Mål 3. Ett Stockholm med livskraftiga ekosystem

Delmål 3.1 Stärkt biologisk mångfald och blågrön infrastruktur

- Arbeta för att öka kunskapen i verksamheten om alternativa, rimliga åtgärder för att stärka biologisk mångfald i enskilda projekt.

Delmål 3.2 Förbättrad vattenkvalitet och stärkta livsmiljöer

- Identifiera och åtgärda felanslutningar i dagvattensystemet för att minska negativ påverkan på vattenrecipienten.

Mål 4. Ett klimatanpassat Stockholm

Delmål 4.2 Stärkt motståndskraft vid extremväder

- Säkerställa att extrema väderhändelser finns med i risk- och sårbarhetsanalysen.

Mål 5. Ett resurseffektivt och cirkulärt Stockholm

Delmål 5.1 Hållbar konsumtion och effektiv resursanvändning

- Undersöka potential med energilagring och solceller på sopsugsterminaler.
- Optimera pumpdrift samt processkemikalieanvändning genom löpande justeringar i vattenproduktionsprocessen.
- Mäta egenförbrukning av dricksvatten på ledningsnätet.
- Arbeta inom bolagets inköpskategorier för att utreda och ta fram strategi för hållbarhetskrav inom olika områden.
- Analysera konsekvenser för mätverksamhetens förmågor om medarbetare delar på färre antal bilar.

Delmål 5.2 Cirkulära kretslopp av resurser

- Genomföra förberedelser för fastighetsnära insamling av förpackningar.
- Samarbeta med ideella verksamheter för att öka textilinsamling.
- Säkerställa insamlingssystemet för textil i enlighet med nytt lagkrav.
- Återanvända byggnadsdelar vid rivning av Sättra återvinningscentral om så är möjligt.
- Ta fram förslag på lämpliga ytor inom staden som kan användas som lättillgängliga insamlingsplatser för skrymmande förpackningar.
- Utreda möjliga publika platser i staden för mobila återbruks- och återvinningslösningar.
- Delta i Water Wise Society-projekt inom användning av tekniskt vatten (renat avloppsvatten).
- Identifiera exploateringsområde i vilket pilot för lokalt omhändertagande av gråvatten är lämpligast.
- Delta i Anchor-projektet som handlar om utvärdering av byggda källsorterande system i Norra Europa.
- Arbeta för nya och utökade ytor för krossning och sortering av schaktmassor.
- Utveckla intern avfallshantering med tydliga mål, ökad utsortering och samarbeten med leverantörer.
- Genomföra kommunikationsaktiviteter om avfallsminimering, återanvändning, avfallssortering och materialåtervinning samt tjänster kopplat till detta.
- Genomföra nulägesanalys av vilka material och mängder som återanvänds inom bygg- och anläggningsprojekt och bedöm potential för utökad återanvändning.
- Samverka internt och externt för att se över tekniska krav på fyllnadsmassor, i syfte att möjliggöra mer lokal återanvändning av massor.

Mål 6. Ett giftfritt Stockholm

Delmål 6.1 Minskad användning och spridning av skadliga ämnen

- Ta fram en bolagsövergripande handlingsplan för PFAS utifrån bolagets PFAS-strategi.
- Fortsätta att bidra till ett rimligt införande av dricksvattendirektivet i Sverige gällande material i kontakt med dricksvatten.
- Genomföra kommunikationsaktiviteter om hur man gör kemikaliesmarta val kopplat till vatten, avlopp och avfall.

Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan Bolagen 2025 Stockholm Vatten och Avfall AB

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Beskrivning av arbetet med intern kontroll.....	3
Väsentlighets- och riskanalys	3
Internkontrollplan	6
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	6
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb.....	6

Inledning

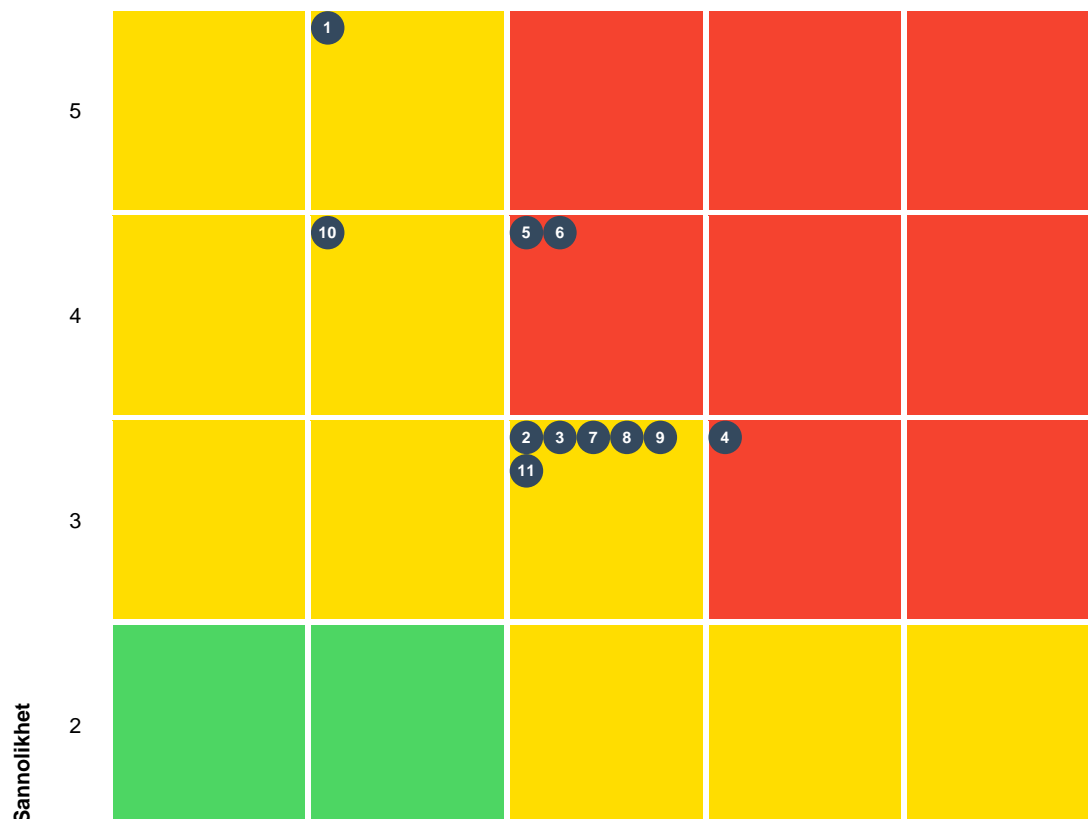
Beskrivning av arbetet med intern kontroll

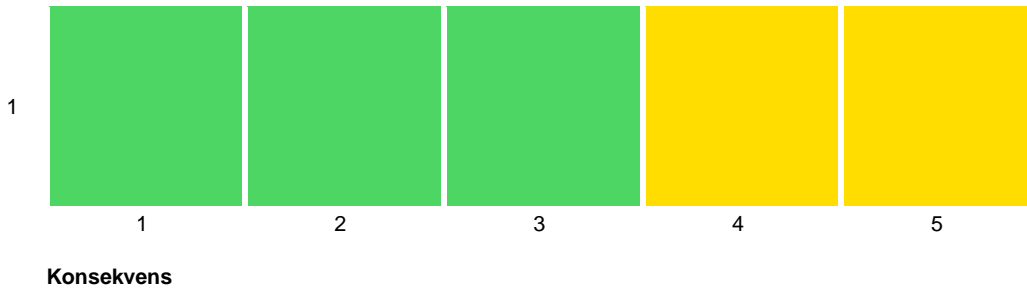
Bolagets internkontrollarbete ska bestå av tre delar. Bolaget ska ha fastställt ett aktuellt system för internkontroll, årligen genomföra en väsentlighets- och riskanalys (VoR) samt utifrån denna fastställa en internkontrollplan. Systemet för internkontroll ska ses över årligen och vid behov revideras. Väsentlighets- och riskanalysen genomförs i flera steg. Bolaget ska identifiera de viktigaste processerna/arbetsätten för att uppnå kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena. Bolaget ska i arbetet beakta lagstiftning och verksamhetens uppdrag. Utifrån arbetsätten ska oönskade händelser identifieras. Dessa ska värderas (1-5) utifrån vilka konsekvenserna blir om händelsen inträffar samt hur sannolikt det är att händelserna inträffar. Utifrån riskvärdet beslutas om den oönskade händelsen/risken ska hanteras i internkontrollplanen. I internkontrollplanen planerar bolaget hur de löpande kontrollerna/arbetsätten ska följas upp. Internkontrollplanen fastställs i samband med verksamhetsplanen och följs upp i samband med verksamhetsberättelsen.

Bolagets ledningsgrupp genomför årligen på hösten en gemensam väsentlighets- och riskanalys (VoR) i samband med verksamhetsplanering kommande år. Tillsammans värderas identifierade risker och åtgärder för genomförande tas fram.

Väsentlighets- och riskanalys

I riskmatrisen nedan syns alla oönskade händelser i VoR:en. Alla som har en stjärna ★ samt en kontrollaktivitet finns även i Internkontrollplanen längre ner i rapporten.

3 Kritisk 8 Medium Totalt: 11

Kritisk	Sannolikhet	Konsekvens
Medium	5 Mycket sannolikt	Mycket allvarlig
Låg	4 Sannolikt	Allvarlig
	3 Möjlig	Kännbar
	2 Mindre sannolikt	Lindrig
	1 Osannolikt	Försumbar

KF:s mål för verksamhetsområdet	Process	Arbetsätt	Nr	Oönskad händelse	Sannolikhet	Konsekvens	R V	IKP
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	Rena avloppsvatten							
	Utöra avfallshandling	Vi samlar in stockholmarnas separatsorterade matavfall samt stävar efter att få fler att sortera ut matavfallet så att det kan lämnas till biologisk behandling.	1	Matavfalls målet uppnås inte. Genom införande av RUS ska boende i staden kunna sortera matavfall. Implementering av gröna-påsen systemet pågår. På grund av bland annat utmaningar att få till ett förändrat beteende (att sortera ut matavfall) bedöms målet inte uppnås under 2025.	5. Mycket sannolikt	2. Lindrig	10	Nej, endast VoR
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	Distribuera dricksvatten, avleda avloppsvatten	Externa Drift-, underhålls-, förnyelse- och utvecklingsuppdrag inom staden. T.e.x huvudmannaskap dagvatten (TK, SDF), Skyfallsåtgärder m.m.	2	Ersättning och resurser för utökat uppdrag räcker inte till. Exempelvis huvudmannaskap dagvatten. Resulterar i budgetöverskridande.	3. Möjlig	3. Kännbar	9	Nej, endast VoR
	Hantera ekonomifrågor	Supportera, bidra och utmana för att uppnå budgeterat	3	Taxekollektiven genererar inte nollresultat (enligt självkostnadsprincipen för varje rullande treårsperiod). Vilket kan	3. Möjlig	3. Kännbar	9	Nej, endast VoR

KF:s mål för verksamhetsområdet	Process	Arbetsätt	Nr	Oönskad händelse	Sannolikhet	Konsekvens	R V	IKP
		resultat efter finansnetto.		påverka allmänhetens syn på verksamheten negativt och innebära att vi i var tillfälle inte lever upp till gällande krav.				
	Investering	Beslut fattas utifrån underlag med god kvalitet.	4	Risk för bristfällig prognossäkerhet och förseningar pga att beslut fattas på bristfällig information i bygg- och anläggningsprojekt.	3. Möjlig	4. Allvarlig	1 2	★
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	Hantera personalfrågor	Kompetensförsörjning	5	Kompetensbrist på marknaden medför resursbrist inom bolaget.	4. Sannolikt	3. Kännbar	1 2	★
	Hantera verksamhetsinformation	Informationshantering och dokumentationsstruktur inom bolaget kan förbättras.	6	Bristande informationshantering.(Administrativ och anläggnings (teknisk) information). Dubbelarbete. Risk för felaktig hantering/besluts/säkerhet pga av bristande/fel information. Osäkerhet vid utlämnande av handling. Onödiga kostnader, bristande förtroende, frustration hos medarbetare.	4. Sannolikt	3. Kännbar	1 2	★
	Rena avloppsvatten	Många projekt pågår samtidigt i aktiv produktionsmiljö.	7	Påverkan i produktion pga. pågående projekt i produktionsmiljön.	3. Möjlig	3. Kännbar	9	Nej, endast VoR
	Utföra avfallshantering	Större förändring i uppdrag.	8	Ny stor förändring i uppdrag med kort införandetid, ökade kostnader utan full kostnadstäckning.	3. Möjlig	3. Kännbar	9	Nej, endast VoR
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	Producera dricksvatten	Utgångspunkt : förseningar i flera projekt.	9	Förseningar i kapacitetshöjande och produktionssäkrande projekt med mer än två år.	3. Möjlig	3. Kännbar	9	Nej, endast VoR
	Systematiskt informations säkerhetsarbete	Behörighetshantering						
		Incidenthantering						
		Informationsklassning						
		Informations säkerhet inom						

KF:s mål för verksamhetsområdet	Process	Arbetsätt	Nr	Oönskad händelse	Sannolikhet	Konsekvens	R V	IKP
		upphandlingsförfarande						
	Utföra avfallshantering		1 0	 Kommunen kan inte tillhandahålla erforderlig lösning/system för de fastigheter som inte har möjlighet att sortera förpackningar fastighetsnära.	4. Sannolikt	2. Lindrig	8	Nej, endast VoR
3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	Hantera Kommunikation	Kommunikation vid arbeten eller tjänsteutövande som stör eller påverkar boende och verksamheter, samt vid leveransstörning.	1 1	 Förtroendeskada för SVOA genom att vi inte når ut med information på rätt sätt, i rätt tid till rätt mottagare.	3. Möjlig	3. Kännbar	9	Nej, endast VoR

Internkontrollplan

3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Process	Arbetsätt	Systematisk kontroll	Oönskad händelse	Kontrollaktivitet
Investering	Beslut fattas utifrån underlag med god kvalitet.	Projektrevisioner relaterat till efterlevnad av projektprocessen. Uppföljning av antal utredningar som återremitteras från Investeringsrådet. Uppföljning av antal reviderade inriktningsbeslut.	 Risk för bristfällig prognossäkerhet och förseningar pga att beslut fattas på bristfällig information i bygg- och anläggningsprojekt. 1 2	Granskning av status och arbetet för att minimera risken för att den oönskade händelsen inträffar

3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Process	Arbetsätt	Systematisk kontroll	Oönskad händelse	Kontrollaktivitet
Hantera personalfrågor	Kompetensförsörjning	Uppföljning av tillsättningar	 Kompetensbrist på marknaden medför resursbrist inom bolaget. 1 2	Granskning av status och arbetet för att minimera risken för att den oönskade händelsen inträffar
Hantera verksamhetsinformation	Informationshantering och dokumentationsstruktur inom bolaget kan förbättras.	Utarbetas	 Bristande informationshantering (Administrativ och anläggnings (teknisk) information). Dubbelarbete. Risk för felaktig hantering/besluts/säkerhet pga av bristande/fel information. Osäkerhet vid	Granskning av status och arbetet för att minimera risken för att den oönskade händelsen inträffar

Process	Arbetsätt	Systematisk kontroll	Oönskad händelse	Kontrollaktivitet
			utlämnande av handling. Onödiga kostnader, bristande förtroende, frustration hos medarbetare.	